

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ
ФАКУЛТЕТ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ
Бр. 01-2641/17
06.11. 2017 год.
БЕОГРАД

На основу чланова 40. и 65. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“ бр. 88/17 од 7. октобра 2017. године), 45. Статута Факултета музичке уметности и члана 38. Правилника о студирању бр. 01-298/16 од 4. фебруара 2016. године, Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници одржаној 1. новембра 2017. године **утврдило је предлог**

ОДЛУКЕ

ПРИХВАТА СЕ писани део докторског уметничког пројекта, CD са снимљеним јавним извођењем и позитиван Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта у саставу: др ум. Дејан Суботић, ванредни професор, ментор, мр Људмила Поповић, редовни професор, др ум. Теа Димитријевић, ванредни професор, др ум. Јасна Туцовић, ванредни професор, мр Чедомир Николић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду, **САЊЕ ЛУКОВАЦ** под називом: „РАЗНОВРСНОСТ ИНТЕРПРЕТАТИВНИХ ПРИСТУПА У ТУМАЧЕЊУ КЛАВИРСКЕ ДЕОНИЦЕ У СОНАТАМА ЈОХАНЕСА БРАМСА ПИСАНИМ ЗА РАЗЛИЧИТЕ ВРСТЕ КАМЕРНИХ АНСАМБАЛА“.

Писани део докторског уметничког пројекта, CD са снимљеним јавним извођењем и позитиван Извештај Комисије за оцену и одбрану у штампаном облику били су на увиду јавности у трајању од 30 дана почев **од 11. септембра 2017. године**. У време трајања увида јавности није било приговора.

Предлог Одлуке и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта доставља се Сенату Универзитета уметности на усвајање.

Декан ФАКУЛТЕТА МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ

Несторовска Јулијана
мр Јулијана Несторовска, редовни професор

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у
Београду

Б е о г р а д, Краља Милана 50

Сенату Универзитета уметности у Београду

Б е о г р а д, Косанчићев венац 29

Предмет: Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког
пројекта

**“Разноврсност интерпретативних приступа у тумачењу клавирске
деонице у сонатама Јоханеса Брамса писаним за различите врсте
камерних ансамбала“**

Кандидат: **Сања Луковац**

Комисија за оцену и одбрану у саставу: Људмила Поповић,
редовни професор ФМУ, Чедомир Николић, редовни професор
Академије уметности у Новом Саду, доктор уметности Теа
Димитријевић, ванредни професор ФМУ, доктор уметности Јасна
Туцовић, ванредни професор ФМУ и доктор уметности Дејан Суботић,
ванредни професор ФМУ, ментор, упознала се са писаним делом
докторског уметничког пројекта кандидата Сање Луковац
“Разноврсност интерпретативних приступа у тумачењу клавирске
деонице у сонатама Јоханеса Брамса писаним за различите врсте
камерних ансамбала“.

На основу сазнања која је стекла анализом овог рада, биографских података, досадашњих уметничких резултата кандидата и уметничке презентације, Комисија подноси следећи извештај Наставно - уметничко - научном већу Факултета музичке уметности у Београду и Сенату Универзитета уметности у Београду.

Биографија кандидата

Сања Луковац рођена је 1988. године у Крагујевцу, где стиче основно и средње музичко образовање у класи проф. Наталије Томић. Од дванаесте године била је полазник припремне године за младе таленте при Академији уметности у Новом Саду, у класи проф. Рите Кинке. Са шеснаест година завршава средњу музичку школу и уписује студије у класи проф. Рите Кинке. Након основних и мастер студија на Академији уметности у Новом Саду, усавршавање наставља на специјалистичким студијама на Факултету музичке уметности у Београду, паралелно на одсецима за клавир и камерну музику. Од 2012. године је студент докторских студија камерне музике на Факултету музичке уметности у Београду, у класи проф. др Дејана Суботића.

Похађала је бројне мајсторске курсеве код еминентних извођача и педагога: Арбо Валдма (клавир и камерна музика), Емануел Красовски (клавир), Дајан Андерсен (клавир), Александар Маџар (клавир), Рустем Хајрудинов (клавир), Сергеј Макаров (клавир), Јуриј Кот (клавир и камерна музика), Сара Чанг (камерна музика).

Добитница је великог броја награда на домаћим и интернационалним такмичењима. Издвајају се следеће награде:

- 2008. године, лауреат Међународног такмичења „Ела Филип“ (Елла Пхилипп), троетапно такмичење клавирских концерата (категорија до 32 године) у Темишвару, Румунија
- 2007. године, прва награда на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу

- 2006. године, трећа награда на Међународном такмичењу „Меморијал Исидор Бајић“ у Новом Саду
- 2005. године, друга награда (прва награда није додељена) на Међународном такмичењу „Музичари новог миленијума“ у Скопљу, Македонија
- 2004. године, прва награда на Међународном такмичењу „Меморијал Исидор Бајић“ у Новом Саду; прва награда на Међународном такмичењу младих пијаниста у Нишу; прва награда на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу (четврта и пета категорија); друга награда на такмичењу „Београдски подијум младих талената“
- 2003. године, прве награде на Међународном такмичењу „Градус ад Парнасум“ (Градус ад Парнасум) у Крагујевцу (категија соло клавир и клавирски дуо); прва награда на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије у Београду; прва награда на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу
- 2002. године, прва награда на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу; прва награда на такмичењу пијаниста у Нишу
- 2001. године, пето место на Међународном такмичењу „Карл Черни“ (Царл Czerny) у Прагу; прва награда на Међународном такмичењу „Градус ад Парнасум“ у Крагујевцу; друга награда на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије у Београду
- 2000. године, друга награда на такмичењу „др Војислав Вучковић“ у Београду; друга награда на такмичењу „Јосип Славенски“ у Београду
- 1999. године, прва награда на Фестивалу музичких и балетских школа Србије у Новом Кнежевцу; друга награда на такмичењу „Јосип Славенски“ у Београду
- 1998. године, специјалне награде на такмичењу младих пијаниста у Нишу (категија соло клавир и клавирски дуо)
- 1997. године, прва награда на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије у Београду; трећа награда на Међународном

такмичењу „Фредерик Шопен“ (Фредериц Цхопин) у Новом Саду; друга награда на Међународном такмичењу „Петар Коњовић“ у Београду - 1996. године, прва награда на Међународном такмичењу младих пијаниста у Стреси, Италија; специјална награда на такмичењу младих пијаниста у Нишу

Наступала је у свим најзначајнијим концертним дворанама Србије – Великој дворани Коларчеве задужбине у Београду, Синагоги и Грдаској кући у Новом Саду, Градској кући у Суботици, представљајући се публици солистичким концертима, као солиста уз пратњу оркестра и као члан камерних ансамбала.

До сада, наступала је са следећим оркестрима: Војвођански симфоничари, Темишварска филхармонија, оркестар Српског народног позоришта у Новом Саду, Камерата академика, Шлезингер, оркестар Академије уметности у Новом Саду. Интерпретирајући Клавирски концерт бр.2 у ге-молу Сергеја Прокофјева уз пратњу оркестра Војвођански симфоничари, имала је ту част да отвори концертну сезону 2010/2011 у организацији Музичке омладине Новог Сада. Сарађивала је са диригентима: Франческо ла Векиа, Георг Коштин, Жељка Милановић, Саша Николовски Ђумар, Микица Јевтић, Немања Митрашевић.

Одржала је око тридесетак солистичких концерата од 2001. до 2014. године, већину у градовима широм Србије. Издвајају се следећи концерти: 2009. године реситал у оквиру ЕПТА Светске пијанистичке конференције - Синагога (Нови Сад), 2009. године реситал у оквиру фестивала „Октох“ у Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, 2014. године реситал у Великој дворани Банског двора (Бања Лука), 2014. године реситал у оквиру пијанистичког такмичења „Фестивал пијанизма“ у Свечаној сали гимназије (Сремска Митровица). Такође, била је један од неколицине студената који су учествовали у пројекту „Националне концертне сезоне 2008/09“, наступајући у Градској кући

Новог Сада, Великој сцени народног позоришта у Сомбору, Сали комплекса Хемофарм у Вршцу, Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије.

На подручју камерне музике остварила је сарадњу са пијанисткињом Андреом Дер, у оквиру клавирског дуа „Флореус“, и виолинистом Робертом Лакатошем. Као члан клавирског дуа „Флореус“ публици се представила као камерни музичар низом целевечерњих концерата. Током 2013. године дуо „Флореус“ је у сарадњи са перкусионистима одржао концерте у Великој дворани Коларчеве задужбине, новосадској Синагоги и Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије. У дугогодишњој сарадњи са виолинистом Робертом Лакатошем забележила је низ целовечерњих концерата. Могу се издвојити концерти одржани у новосадској и суботичкој Градској кући.

Упоредо са уметничком делатношћу, Сања Луковац остварила је значајне резултате и на пољу педагогије. Током рада у Музичкој школи „др Милоје Милојевић“ у Крагујевцу, њени ученици остварили су запажене резултате на домаћим и међународним такмичењима. Најзначајније награде су: лауреат најстарије категорије на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије, лауреат категорије и једна друга награда на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу, награда за најбољег домаћег такмичара на Међународном такмичењу „Меморијал Исидор Бајић“ у Новом Саду (категорија Б). Њени ученици су своје школовање наставили на Музичкој академији у ХанOVERу и Факултету музичке уметности у Београду. Учествовала је у раду жирија на Међународном такмичењу пијаниста у Шапцу 2014. године, као и на такмичењу „Јосип Славенски“ у Београду 2013. године.

Током двогодишње сарадње са дувачким одсеком Музичке школе „др Милоје Милојевић“, допринела је освајању највиших признања на домаћим и међународним такмичењима: десет првих награда (осам лауреата), шест других и две треће награде. На Међународном

такмичењу дувача „Фемус“ у Суботици 2012. године, освојила је награду за најбољег корепетитора.

У периоду 2008/09 била је запослена као професор клавира у Музичкој школи „др Милоје Милојевић“ у Крагујевцу, а од 2009. до 2013. године ангажована за 30% радног времена у истој школи, као професор клавира и корепетитор. Истовремено, од 2009. до 2011. године радила је као сарадник у настави за главни предмет клавир на Академији уметности у Новом Саду (са класом проф. Рите Кинке), а након тога, током 2009. године, као сарадник у настави на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Тренутно је запослена у звању доцента на катедри за Клавирску музику Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу.

Детаљна анализа докторског уметничког пројекта

Писани део докторског уметничког пројекта кандидаткиње Сање Луковац “Разноврсност интерпретативних приступа у тумачењу клавирске деонице у сонатама Јоханеса Брамса писаним за различите врсте камерних ансамбала” састоји се од уводног разматрања, девет поглавља (од којих поједина садрже и потпоглавља), закључка и списка коришћене литературе.

Уводно разматрање садржи објашњење кандидаткињине мотивације за извођење три Брамсове сонате намењене различитим врстама камерних ансамбала: клавирски дуо, дуо виолина-клавир и дуо кларинет-клавир. У центар истраживања поставља клавирску деоницу, подвлачећи да ће ипак сви разматрани интерпретативни елементи бити сагледани са камерног аспекта. На тај начин тежи да прикаже различите улоге и трансформације кроз које пролази клавирска деоница у односу на тонске специфичности другог инструмента.

Кандидаткиња се осврће и на изузетно сложено музичко ткиво Брамсових камерних соната, те сматра да је императив успостављање хијерархије звучних планова у односу на значај и улогу слојева фактуре, независно од тонских специфичности инструмента који их у датом тренутку изводи. Она наводи да циљ овог истраживања јесте сумирање и систематизација одређених сазнања из ове области истраживања, с обзиром на то да у литератури не постоји свеобухватан рад базиран на проучавању интерпретативног приступа у тумачењу клавирске деонице Брамсових камерних дела.

У поглављу „Основне карактеристике различитих формација дуа“ фокус је на низу сличности и разлика између различитих врста камерних ансамбала. Истакнута су два различита принципа при усаглашавању два инструмента – звучно поистовећивање које је могуће спровести у клавурском дуу, камерном ансамблу који чине два иста звучна извора, и звучно прилагођавање у дуу виолина-клавир и кларинет-клавир као највиши ниво кореспонденције између инструмената различитих тонских специфичности.

Наредно поглавље „Историјски контекст настанка три одабране дуо сонате са освртом на композициони метод, карактеризацију и формалну структуру дела“ подељено је на три потпоглавља, у којима је прегледно разматрана свака соната понаособ. Кандидаткиња се првенствено фокусира на историјске чињенице и контекст настанка сваке сонате, те одређена сазнања повезује са карактеризацијом и драматургијом. Такође, излаже и формалну концепцију сваке сонате са сажетим прегледом свих ставова. У овом поглављу установљено је и да све три дуо сонате на посебне начине осликавају Брамсов стваралачки процес.

Следећа два поглавља „Одлике клавирске фактуре и њихов утицај на звучне планове“ и „Регистарско позиционирање деоница“ чине целину којом уједно почиње централни део истраживања. У њима су разматране специфичности клавирске деонице у склопу камерних

ансамбала, попут опсега или најчешће коришћених интервала, са тежиштем на регистарској позиционираниости фактуре. Указано је на Брамсову промишљену и испланирану организацију фактуре која је у све три сонате у потпуном складу са тонским специфичностима инструмената. Осим тога, анализом фактуре и нотним примерима издвојених сегмената који су систематично приказани у ова два поглавља, установљена је и корелација између организације фактуре и успостављања хијерархије звучних нивоа.

У поглављу „Улога метро-ритмичких конфликта у креирању звучних нивоа и њихов утицај на карактеризацију и драматургију“ разматрана је једна од најзначајнијих одлика Брамсовог композиционог стила. Ради прегледности, извршена је подела различитих видова метро-ритмичких конфликта у подгрупе: полиритмија, хемиоле, велике триоле и сложена метро-ритмичка слика. Сваки од наведених видова конфликта прати одређен број нотних примера и аргументованих објашњења за њихову реализацију приликом интерпретације. Кандидаткиња указује и на отежану прегледност звучних нивоа као последице различито обликованих метро-ритмичких слојева фактуре, али и на узајамну повезаност овог поступка са карактеризацијом, а нарочито драматургијом дела.

Наредна четири поглавља чине целину у којој су разматрана пијанистичка изражајна средства. Њих карактерише велики број нотних примера, са тумачењем композиторове замисли, анализом фактуре и конкретним интерпретативним решењима. Прво у низу јесте поглавље „Обликовање клавирског тона“ са потпоглављима „Артикулација“ и „Акцентуација“. Уводни део овог поглавља базиран је на сагледавању разлика приликом тембровског нијансирања у односу на врсту камерног ансамбла. У клавирском дуу неопходно је поистовећивање пијанистичког тушеа које доводи до тембровског усаглашавања као предуслова за звучно садејство овог ансамбла. Насупрот томе, у дуима разнородних инструмената знатно је шира палета тонских боја које се

могу приказати садејством два инструмента различитих тонских одлика. У потпоглављима „Артикулација“ и „Акцентуација“ путем великог броја нотних примера и пратећих објашњења приказана је Брамсова систематичност у обележавању ових значајних интерпретативних елемената у самом нотном запису. Такође, кандидаткиња закључује и да је евидентан утицај артикулације и акцентуације на карактеризацију и драматургију дела, али и на креирање тонских планова. Наредно поглавље „Педал“ садржи три потпоглавља. У првом од њих са насловом „Педализација“ напоменуто је да је мали број педализационих ознака обележених у нотном запису донекле послужио као путоказ у креирању комплетне педализационе слике. Аргументованим приступом кандидаткиња предлаже конкретна решења дајући педалу различите улоге – од колористичке па до доприноса у остваривању звучног волумена или изразитијег легата. Потпоглавље „Педални тонови“ има за циљ приказивање тонално статичних музичких слојева на чијој основи је развијен разноврсно обликован музички материјал. У трећем потпоглављу „Леви педал (уна цорда)“ набројани су и приказани сви они одсеци у којима музички контекст и сама фактура упућују на примену левог педала. У поглављу „Агогика и флексибилност темпа“ анализирана је учесталост ових индикација у нотном запису све три сонате. Истакнута је све ређа употреба у позном периоду стваралаштва што указује на еволуцију Брамсовог музичког језика у погледу редукције овог изражајног средства. Недовољан број индикација ипак не условљава метрономску прецизност у погледу темпа, а у прилог томе говоре и наведени документовани извори који директно упућују на Брамсово схватање временске организације. У овом поглављу посебно је истакнут утицај карактерних ознака на флексибилност темпа, односно њихово тумачење као индикација за минимална агогичка „померања“. Последње поглавље „Арпеђирање акорада и дислоцирање музичких слојева“ представља пијанистичка изражајна средства која доприносе

изразитијој изражајности, потенцирају драматуршки набој, али често и доводе до минималног одступања од устаљене временске организације. Кандидаткиња напомиње да је употреба ових изражајних средстава оправдана уколико је у складу са музичким контекстом, а у прилог томе наводи и документоване изворе који упућују на њихову примену у извођачкој пракси тог доба, превасходно пијаниста који су били блиски Брамсови сарадници.

У завршном делу рада садржајно су изнети закључци спроведеног уметничког истраживања. Списак литературе садржи 42 јединице.

Уметничка презентација

Уметничка презентација у оквиру докторског уметничког пројекта кандидаткиње Сање Луковац одржана је 31. маја 2017. године у Великој Сали Факултета музичке уметности у Београду. На програму су биле три сонате Јоханеса Брамса: Соната за кларинет и клавир оп. 120 бр. 1, изведена у сарадњи са Кристијаном Борошем, Соната за виолину и клавир оп. 100, у којој је виолинску деоницу тумачио Роберт Лакатош, и Соната за два клавира оп. 34б, реализована у дуу са Ђорђем Ракићем.

Сања Луковац се током уметничке презентације представила као врсна пијанисткиња и камерни музичар знатног искуства. У изузетно захтевним делима камерне литературе у потпуности је успела да представи своју свестраност, тако да су сва три разнородна дуа звучала тонски уобличено уз пуну примену специфичних изражајних капацитета. Интерпретативна решења до којих је кандидаткиња дошла анализом посебности ових камерних ансамбала у писаном делу докторског уметничког пројекта, доследно су примењена од стране свих извођача. Упечатљив је био афинитет свих уметника ка раскошном емотивном свету и тонском богатству Брамсових камерних партитура, остварен кроз изузетно ангажован приступ и сталну размену

креативних импулса. Композиције представљене током презентације не само да су разноврсне по питању инструменталних медијума којима су намењене, него варирају од веома интимних префињених ставова до грандиозних целина великог обима и снаге. Импонувала је способност Сање Луковац да несметано уплови из префињеног фантазијског света друге виолинске сонате у сферу чврстих монументалних конструкција Сонате за два клавира.

Логична драматуршка организација остварена је на плану сваког од сонатних циклуса, али и на плану целокупног концерта, у оквиру кога је након кларинетске сонате изведена интимна А-дур виолинска соната, да би завршни део био посвећен драматичном свету Сонате за два клавира. Поред тонске уобличености и баланса као основног императива камерног музицирања, сва три ансамбла су показала заносну слободу покрета у агогичким померањима и еластичној временској организацији, неопходним у креирању зрелог романтичарског израза. Различити облици метро-ритмичких померања, детаљно анализирани у писаном делу пројекта, прецизно су изведени и адекватно подвучени у изражајном смислу, превасходно у кларинетској сонати и делу за два клавира. Лендлер из кларинетске сонате изведен је са убедљивим плесним импулсом и укусном мером агогичке слободе, чиме је избегнута крутост у изразу, честа у тумачењу троделних плесних модела.

Сања Луковац се представила као пијанисткиња разноврсног тонског приступа, прегледне артикулације и умешне примене педализације. У артикулационом смислу, посебно је убедљиво остварено виртуозно финале кларинетске сонате. У оквиру клавијског дуа у тумачењу Сонате у еф-молу импонувала је уједначеност примене пијанистичких изражајних средстава: врсте тушеа, артикулационог приступа, употребе педала. Прегнантност ритмичког тока, нарочито у склопу трећег ставе ове сонате, способност обједињавања великих целина, карактерна разноликост, прегледност звучних планова густог

камерног ткива и дубока ментална контрола дугог музичког тока, представљали су основне квалитете клавирског дуа Сања Луковац – Ђорђе Ракић. Са друге стране, лиризам и деликатност виолинске сонате, реализовани рафинираним тонским средствима оба уметника, флексибилним протоком времена, константном активном комуникацијом у оквиру ансамбла и врхунским педализационим решењима пијанисткиње, деловали су попут интимне оазе у вечери Брамсове камерне музике.

У целини гледано, Сања Луковац се представила као камерни музичар високих квалитета, који до интерпретативних решења долази помним и детаљним аналитичким поступком, овога пута престављеним у писаном делу докторског уметничког пројекта.

Оцена остварених резултата и критички осврт референата

Кандидаткиња Сања Луковац је у склопу свог докторског уметничког пројекта из пијанистичког угла свеобухватно сагледала разноврсне интерпретативне елементе у три сонате Јоханеса Брамса. Писани део пројекта и уметничка презентација реализовани су студиозно и аналитично.

Срж целокупног пројекта представља детектовање великог броја специфичних елемената разнородних ансамбала (дуа кларинет-клавир, дуа виолина-клавир и клавирског дуа) и сагледавање разноврсних улога пијанистичког ткива у истим. Истраживање је постављено у богату сферу Брамсове камерне литературе, вишеслојне фактуре и сложене структуре тонских планова. Интерпретативна решења, до којих је кандидаткиња дошла применом адекватног методолошког процеса, изложена су прегледно и логично. Иста су презентована у оквиру уметничке презентације доследно и сугестивно, чиме је заокружен истраживачки поступак, остварена усаглашеност свих елемената пројекта и у потпуности реализован његов смисао –

аналитичко осмишљавање уметничког става и следствено одговарајуће обликовање убедљивог интерпретативног израза.

Писани део докторског уметничког пројекта Сање Луковац је прегледне структуре. Методолошки поступци су адекватно примењени и презентовани, применом бројних нотних примера са детаљним објашњењима. Углови посматрања интерпретативних дилема и начин спровођења истраживања сведоче о великом фондусу знања које кандидаткиња поседује, као пијанисткиња високог квалитета и уметница великог искуства у области камерне музике. Историјски контекст настанка анализираних дела, одлике Брамсовог естетичког концепта и основне формалне карактеристике посматраних дела су на одговарајући начин сагледани. Комисија истиче често занемаривано посматрање развојне линије у Брамсовим камерним остварењима и истицање главних тачака метаморфозе стила.

Кандидаткиња је минуциозно сагледала и садржајно представила посебности улоге пијанисте у оквиру камерних ансамбала са инструментима различите природе (гудачки и дувачки) и супротставила их специфичним захтевима интерпретације у саставу клавирског дуа. У складу са тим, детаљно су сагледане промене у примени разноврсних пијанистичких средстава. Пијанистичка позиција је у сваком тренутку истраживања јасно постављена у камерни координатни систем. Излагање интерпретативних чинилаца је прегледно и груписано на одговарајући начин. Кандидаткиња је успела да детаљно сагледа елементе густог ткива Брамсовог камерног писма, посебно у Сонати за два клавира, делу раскошне фактуре чији развојни пут обухвата и медијум клавирског квинтета. Комисија сматра вредним део истраживања посвећен комплексном питању метро-ритмичких померања, сагледавању њиховог детектовања и модусима интерпретативног обликовања. Иновативно је сагледавање педалних тонова у разноврсним сегментима фактуре и обликовање латентних хоризонталних линија.

Велико искуство у интерпретацији најзахтевнијих дела камерне литературе, зналачки пијанистички приступ и адекватно спроведен истраживачки поступак, имају за резултат обликовање вредних извођачких решења која јасно дефинишу својеврстан спектар метаморфозе примене клавирских средстава у контексту инструменталног окружења ансамбла и структуре камерног текста.

Закључак комисије

Сања Луковац је пијанисткиња високих уметничких домета са значајним искуством у тумачењу репрезентативних дела камерне литературе. Досадашњи уметнички резултати и афинитет ка делима немачког романтизма представљају квалитетну основу за спровођење истраживања о Брамсовом камерном опусу. Искуство наступања са значајним уметницима различитих профила омогућило је кандидаткињи да свестрано сагледа проблематику пијанистичког приступа у различитим врстама камерних ансамбала. Она је веома детаљно одредила потребу метаморфозе улоге пијанисте у извођачком процесу у клавирском дуу наспрам састава који укључују инструменте различите врсте, а потом свеобухватно сагледала специфичности клавирске деонице у Брамсовим кларинетским и виолинским сонатама. Резултати истраживања су прегледно представљени, а интерпретативна решења садржајно објашњена на великом броју примера из литературе. Кандидаткиња је минуциозно анализирала елементе комплексне фактуре камерних дела великог немачког композитора и детерминисала разноврсне видове функције клавирске деонице. У складу са тим је зналачки дефинисала различите облике примене пијанистичких средстава, што представља значајан допринос нашој извођачкој мисли у области камерне музике. Комисија посебно истиче убедљиво реализовану уметничку презентацију, у оквиру које су

интерпретативна решења до којих је кандидаткиња дошла током истраживања, доследно и сугестивно спроведена.

Комисија са задовољством предлаже Наставно уметничко научном већу ФМУ и Сенату Универзитета Уметности у Београду да прихвате писмени део и концертно извођење програма докторског уметничког пројекта кандидаткиње Сање Луковац и одреде термин за одбрану рада.

Београд, 2.9.2017. године

КОМИСИЈА:

Људмила Поповић, редовни професор ФМУ

Чедомир Николић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду

доктор уметности Јасна Туцовић, ванредни професор ФМУ

доктор уметности Теа Димитријевић, ванредни професор ФМУ

доктор уметности Дејан Суботић, ванредни професор ФМУ